

Posiedzenie Rady Europejskiej w dniu 22 maja 2013 r. w Brukseli. Konkluzje

W obecnej sytuacji gospodarczej musimy wykorzystywać wszystkie nasze polityki, by wspierać konkurencyjność, zatrudnienie i wzrost gospodarczy.

W tym kontekście podstawowe znaczenie ma dostarczanie naszym gospodarkom zrównoważonej energii po przystępnej cenie. Z tego względu Rada Europejska uzgodniła dzisiaj zestaw wytycznych w czterech obszarach, które łącznie powinny umożliwić UE zwiększenie jej konkurencyjności i stanowić odpowiedź na wyzwanie związane z wysokimi cenami i kosztami: pilne utworzenie w pełni funkcjonującego i wzajemnie powiązanego wewnętrznego rynku energii, ułatwienie koniecznych inwestycji w energię, dywersyfikacja dostaw energii dla Europy i zwiększona efektywność energetyczna.

Oszustwa podatkowe i uchylanie się od opodatkowania ograniczają zdolność państw do poboru dochodów i realizowania polityk gospodarczych. W czasach poważnych ograniczeń budżetowych zwalczanie oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania służy nie tylko zapewnianiu sprawiedliwości systemu podatkowego, lecz staje się konieczne, by konsolidacja fiskalna mogła być politycznie i społecznie akceptowalna. Rada Europejska uzgodniła, że przyspieszy prace nad zwalczaniem oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania, a także nad zwalczaniem agresywnego planowania podatkowego. W szczególności za priorytet zostanie uznane prowadzenie dalszych prac w zakresie promowania automatycznej wymiany informacji na wszystkich szczeblach oraz poszerzania jej zakresu.

I. ENERGIA

1. Polityka energetyczna UE musi zapewniać bezpieczeństwo dostaw energii do gospodarstw domowych i przedsiębiorstw po niewygórowanych i konkurencyjnych cenach i kosztach, w bezpieczny i zrównoważony sposób. Ma to szczególne znaczenie dla konkurencyjności Europy, z uwagi na rosnący popyt na energię w największych gospodarkach oraz wysokie ceny i koszty energii. Wytyczne określone przez Radę Europejską w lutym 2011 roku pozostają w mocy i muszą być nadal realizowane, lecz konieczne są także dalsze prace, jak przedstawiono poniżej.

2. Potwierdzając cele dotyczące utworzenia do roku 2014 **wewnętrznego rynku energii** i rozwijania **połączeń międzysystemowych**, tak aby do 2015 roku zakończyć wszelką izolację państw członkowskich od europejskich sieci gazowych i elektrycznych, Rada Europejska zaapelowała, by szczególnie priorytetowo potraktować:

a) skuteczną i spójną realizację trzeciego pakietu energetycznego, a także przyspieszenie przyjmowania i wdrażania pozostałych kodeksów sieci. Wzywa się państwa członkowskie, które nie zakończyły jeszcze transpozycji, by zrobiły to w trybie pilnym;

- b) wdrożenie wszystkich innych powiązanych przepisów, takich jak dyrektywa w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych i rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego;
- c) bardziej zdecydowane działania po stronie popytu oraz rozwijanie powiązanych technologii, w tym przygotowanie krajowych planów szybkiego wprowadzenia inteligentnych sieci oraz inteligentnych liczników zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- d) zwiększenie roli konsumentów i rozszerzenie ich praw, w tym do zmiany dostawców, lepszego zarządzania wykorzystaniem energii i własnej produkcji energii; w tym względzie Rada Europejska podkreśla znaczenie ochrony konsumentów w trudniejszej sytuacji;
- e) zapewnienie przez Komisję wskazówek w zakresie mechanizmów mocy wytwórczych oraz reagowania na nieplanowane przepływy energii.

3. Komisja zamierza złożyć na początku 2014 roku sprawozdanie z postępów w realizacji wewnętrznego rynku energii. Państwa członkowskie będą regularnie wymieniały się informacjami dotyczącymi podstawowych decyzji podejmowanych na szczeblu krajowym w zakresie energii, które mogą mieć wpływ na inne państwa członkowskie, z pełnym poszanowaniem krajowych decyzji dotyczących koszyka energetycznego.

4. By zabezpieczyć nieprzerwane dostawy energii po przystępnych cenach, potrzebne są duże **inwestycje** w nową i inteligentną infrastrukturę energetyczną. Takie inwestycje mają podstawowe znaczenie dla zatrudnienia i trwałego wzrostu gospodarczego oraz pomogą zwiększyć konkurencyjność. Powinny być one finansowane przede wszystkim ze źródeł rynkowych. Z tego względu jeszcze ważniejsze jest, by dysponować dobrze funkcjonującym rynkiem uprawnień do emisji dwutlenku węgla i przewidywalnymi ramami polityki w zakresie klimatu i energii na okres po roku 2020, co ułatwi mobilizowanie prywatnego kapitału i obniżanie kosztów inwestycji energetycznych. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje zieloną księgę Komisji w sprawie ram polityki w zakresie klimatu i energii do roku 2030 i powróci do tej kwestii w marcu 2014 roku – po przedstawieniu przez Komisję bardziej konkretnych propozycji – by omówić warianty polityki w tym względzie, przy uwzględnieniu celów określonych na 21. Konferencji Stron w 2015 r.

5. Jeżeli chodzi o działania ułatwiające inwestycje, priorytetowo potraktowane zostaną:

- a) szybkie wdrożenie rozporządzenia w sprawie transeuropejskich sieci energetycznych oraz przyjęcie jesienią listy projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, co ma wspomóc prowadzone w całej UE działania na rzecz stworzenia efektywnych połączeń międzysystemowych między państwami członkowskimi, a także bardziej zdeterminowane działania na rzecz osiągnięcia celu, jakim jest stworzenie połączeń międzysystemowych obejmujących przynajmniej 10% obecnej zdolności produkcji energii elektrycznej;
- b) przyjęcie dyrektywy w sprawie rozmieszczania infrastruktury paliw alternatywnych;
- c) wprowadzenie przez Komisję zmian do zasad pomocy państwa, by umożliwić ukierunkowane działania na rzecz ułatwienia inwestycji energetycznych i środowiskowych, przy zapewnieniu równych warunków działania i przestrzeganiu integralności jednolitego rynku;

- d) stopniowe wycofywanie środowiskowo lub ekonomicznie szkodliwych dotacji, w tym do paliw kopalnych;
- e) przedstawienie przez Komisję wskazówek dotyczących skutecznych i ekonomicznie opłacalnych planów pomocy w zakresie odnawialnych źródeł energii i zapewnienia odpowiednich zdolności jej produkcji;
- f) krajowe i unijne środki – takie jak fundusze strukturalne, obligacje projektowe i zwiększone wsparcie ze strony EBI – stymulujące finansowanie działań na rzecz efektywności energetycznej i oszczędnego gospodarowania zasobami, infrastruktury energetycznej oraz odnawialnych źródeł energii, a także promujące rozwój europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej;
- g) ciągłe działania w zakresie badań i rozwoju w obszarze energii, w zakresie technologii i wykorzystywania synergii z ICT, dzięki lepszej koordynacji działań UE, państw członkowskich i przemysłu oraz przygotowaniu strategii w zakresie badań i rozwoju w obszarze energii, by osiągnąć rzeczywistą wartość dodaną na szczeblu Europy.

6. Nadal podstawowe znaczenie ma dalsze intensyfikowanie **dywersyfikacji dostaw energii dla Europy** oraz rozwijanie lokalnych źródeł energii, tak aby zapewnić bezpieczeństwo dostaw, zmniejszyć zewnętrzną zależność energetyczną UE oraz stymulować wzrost gospodarczy. W tym celu:

- a) nadal prowadzone będą prace nad wykorzystywaniem odnawialnych źródeł energii, przy zapewnieniu ich opłacalności, dalszej integracji z rynkiem i stabilności sieci oraz przy wykorzystaniu doświadczeń niektórych państw członkowskich, które dokonały znacznych inwestycji w technologie energii ze źródeł odnawialnych;
- b) Komisja zamierza sprawdzić możliwość bardziej systematycznego korzystania z lokalnych – lądowych i morskich – źródeł energii, z myślą o ich bezpiecznej, zrównoważonej i ekonomicznie opłacalnej eksploatacji, z poszanowaniem decyzji państw członkowskich dotyczących koszyka energetycznego;
- c) z uwagi na rosnące powiązania wewnętrznego i zewnętrznego rynku energii państwa członkowskie zwiększą współpracę na rzecz wspierania zewnętrznego wymiaru polityki energetycznej UE; do końca 2013 roku Rada będzie śledziła realizację swoich konkluzji z listopada 2011 roku i – w ramach działań w następstwie konkluzji Rady Europejskiej z czerwca 2012 roku – dokona przeglądu sytuacji w zakresie zewnętrznej polityki energetycznej UE, w tym potrzeby zapewnienia równych warunków działania w porównaniu z producentami energii z państw trzecich, a także w zakresie bezpieczeństwa jądowego w sąsiedztwie UE.

7. Środki w zakresie **efektywności energetycznej** mogą w istotny sposób przyczynić się do odwrócenia obecnych tendencji w zakresie cen i kosztów energii. Podstawowe znaczenie ma wdrożenie dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej i dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków. Przed końcem 2014 roku Komisja dokona przeglądu dyrektyw w sprawie ekoprojektu i etykietowania energetycznego, z uwzględnieniem postępu technologicznego. Środki i programy w zakresie efektywności energetycznej powinny być promowane na wszystkich szczeblach.

8. Należy zająć się skutkami wysokich cen i kosztów energii, uwzględniając podstawową rolę dobrze funkcjonującego i efektywnego rynku oraz taryf w finansowaniu inwestycji. Rada Europejska wzywa do podjęcia dalszych prac w zakresie następujących aspektów:

- a) innowacyjne metody finansowania, w tym w zakresie efektywności energetycznej, bardziej systematyczna dywersyfikacja dostaw oraz większa płynność na wewnętrznym rynku energii również odgrywają szczególną rolę w odniesieniu do kosztów energii;
- b) w tym kontekście należy przyjrzeć się kwestii umownego powiązania cen gazu i ropy;
- c) Komisja zamierza przedstawić przed końcem 2013 roku analizę składników cen i kosztów energii oraz czynników wpływających na ceny i koszty w państwach członkowskich, ze szczególnym uwzględnieniem skutków dla gospodarstw domowych, MSP i sektorów energochłonnych, a także szerzej – w odniesieniu do konkurencyjności UE wobec jej globalnych partnerów gospodarczych. Kwestie te będą omawiane w kontekście dyskusji planowanych na posiedzenie Rady Europejskiej w lutym 2014 roku, które ma być poświęcone konkurencyjności przemysłu i polityce przemysłowej.

9. Przed końcem roku Rada przedstawi sprawozdanie z postępów w realizacji uzgodnionych dzisiaj wytycznych.

II. OPODATKOWANIE

10. Istotne jest podjęcie skutecznych działań, by zwalczać uchylanie się od opodatkowania i oszustwa podatkowe, w szczególności w warunkach obecnej konsolidacji fiskalnej, tak aby chronić dochody i zapewniać zaufanie społeczne co do sprawiedliwości i skuteczności systemów podatkowych. Konieczne są zwiększone wysiłki w tym zakresie, łączące środki na szczeblu krajowym, europejskim i globalnym, przy pełnym poszanowaniu kompetencji państw członkowskich i litery Traktatów. Przywołując konkluzje przyjęte przez Radę 14 maja 2013 r., Rada Europejska wzywa do szybkich postępów w następujących kwestiach:

- a) priorytetowo potraktowane zostaną prace, których celem jest rozszerzenie automatycznej wymiany informacji na szczeblu UE i szczeblu globalnym. Na szczeblu UE Komisja zamierza zaproponować w czerwcu zmiany do dyrektywy w sprawie współpracy administracyjnej, tak by automatyczna wymiana informacji obejmowała pełen zakres dochodów. Na szczeblu międzynarodowym, korzystając z obecnie prowadzonych w UE prac i z impulsu, jakim stała się ostatnio inicjatywa grupy państw członkowskich, Unia będzie odgrywała wiodącą rolę w propagowaniu automatycznej wymiany informacji jako nowego standardu międzynarodowego, z uwzględnieniem obowiązujących ustaleń UE. Rada Europejska z aprobatą przyjmuje prowadzone na forum grupy G-8, grupy G-20 oraz OECD działania na rzecz opracowania globalnego standardu;
- b) w związku z osiągniętym 14 maja 2013 r. porozumieniem w sprawie mandatu mającego na celu ulepszenie unijnych umów ze Szwajcarią, Liechtensteinem, Monako, Andorą i San Marino, jak najszybciej rozpoczęte zostaną negocjacje mające zapewnić dalsze stosowanie przez te państwa środków równoważnych środkom obowiązującym w UE. W tym kontekście i odnotowując porozumienie co do zakresu stosowania zmienionej dyrektywy w sprawie opodatkowania dochodów z oszczędności, Rada Europejska wezwała do jej przyjęcia przed końcem roku;

- c) państwa członkowskie priorytetowo potraktują również konkretne prace w następstwie Planu działania zakładającego poprawę skuteczności walki z oszustwami podatkowymi i uchylaniem się od opodatkowania;
- d) by zwalczać oszustwa związane z VAT, Rada Europejska oczekuje, że Rada przyjmie – nie później niż do końca czerwca 2013 roku – dyrektywy w sprawie mechanizmu szybkiego reagowania i w sprawie mechanizmu odwrotnego obciążenia;
- e) nadal prowadzone będą prace dotyczące zaleceń Komisji w sprawie agresywnego planowania podatkowego i przenoszenia zysków. Komisja zamierza przedstawić przed końcem roku wniosek dotyczący zmiany dyrektywy w sprawie spółek dominujących/spółek zależnych oraz jest w trakcie przeglądu przepisów zapobiegających nadużyciom zawartych w stosownych aktach prawnych UE. Rada Europejska oczekuje planowanego sprawozdania OECD dotyczącego erozji podstawy opodatkowania i przenoszenia zysków;
- f) istotne jest dalsze prowadzenie w UE prac dotyczących eliminowania szkodliwych instrumentów podatkowych. W tym celu na podstawie obowiązującego mandatu należy prowadzić prace nad wzmocnieniem kodeksu postępowania w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej;
- g) działania na rzecz zwalczania erozji podstawy opodatkowania, przenoszenia zysków, braku przejrzystości i szkodliwych instrumentów podatkowych należy prowadzić również globalnie, we współpracy z państwami trzecimi i na odpowiednich forach międzynarodowych, takich jak OECD, tak aby zapewnić równe warunki działania, opierając się na skoordynowanych stanowiskach UE. W szczególności konieczne są dalsze prace zapewniające przestrzeganie przez państwa trzecie, w tym państwa rozwijające się, stosownych norm dotyczących dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych;
- h) konieczne jest zajęcie się w kompleksowy sposób uchylaniem się od opodatkowania i oszustwami podatkowymi oraz zwalczaniem prania pieniędzy w ramach rynku wewnętrznego oraz w odniesieniu do niechętnych współpracy państw i jurysdykcji trzecich. W obu przypadkach podstawowe znaczenie ma określenie rzeczywistego beneficjenta, w tym w odniesieniu do przedsiębiorstw, trustów i fundacji. Zmiana trzeciej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy powinna zostać przyjęta do końca roku;
- i) wniosek dotyczący zmiany dyrektyw w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez duże spółki oraz grupy zostanie przeanalizowany, zwłaszcza z myślą o zapewnieniu składania przez duże spółki i grupy sprawozdań w podziale na poszczególne kraje;
- j) konieczne są działania w odpowiedzi na problemy związane z opodatkowaniem w gospodarce cyfrowej, z pełnym uwzględnieniem działań prowadzonych obecnie w ramach OECD. Komisja zamierza bardziej szczegółowo przeanalizować te kwestie przed dyskusjami na temat agendy cyfrowej zaplanowanymi na posiedzenie Rady Europejskiej w październiku 2013 roku.

11. Do grudnia 2013 roku Rada przedstawi sprawozdanie z postępów we wszystkich tych kwestiach.